

Online Orvos-Szülő fórum – 2021. 02. 06.

Nálunk a farsang velejárója évek óta az orvos-szülő fórum, azonban idén egyiknek sem a szokásos tengelici Hotel Orchidea szolgált helyszínül, hanem az online tér. De ez sem új már, hiszen itt is már harmadik alkalommal találkoztunk ezúttal.

Dr. Kelen Kata, Prof. Dr. Reusz György, Dr. Dezsőfi Antal és Dr. Vilmányi Csaba – a szervre váró és szervátültetett gyerekeket kezelő orvosok -, és Stefikova Veronika klinikai és mentálhigiéniai gyermek- és ifjúsági szakpszichológus vettek részt a fórumon. Dr. Kulcsár Andrea infektológus, oltási tanácsadó pedig írásban megválaszolta előre feltett kérdéseinket.

Ezúton köszönjük mindenkinek a részvételt, a kérdéseket és a válaszokat. Azok kedvéért, akik lemaradtak a fórumról, itt közzétesszük a kérdéseket és válaszokat.

Azzal váltunk el az orvosoktól, hogy amikor meglesz a gyermekek (16 év alattiak) számára is a védőoltás, ismét találkozunk a virtuális térben.

1. Van-e már protokoll a gyermekambulanciáról átkerülni a Transzplantációs Klinikára akár vese, akár máj esetében? Kik azok az orvosok, akiknek van kapacitásuk a fiatal felnőttekhez? Milyen kapcsolat van a különböző klinikák orvosai között, hogy minél zökkenőmentesebb legyen az átállás?

Válasz: A vesetranszplantáltak 16 éves kortól vegyesen járnak a gyerek ill. felnőtt gondozásra, a Gyerekklinikán legkésőbb 24 éves korig maradhatnak. Jelenleg a Covid19 járvány miatt nem vesz át a Transzplantációs Klinika senkit.

Májtranszplantáltak, ha betöltik a 18. évüket, átkerülnek felnőtt gondozásba, jelenleg viszont szintén nem veszi át őket a Transzplantációs Klinika.

Szívtranszplantáltak 18 éves korban kerülnek át a felnőtteket gondozó Takács doktor úrhoz, akivel az utolsó katéterezésnél már találkoznak, megismerik egymást.

2. Mi a tapasztalat az ötéves (10, 15) kontrollra tervezett májbiopsziákkal? Mennyi valósult meg, milyen eredménnyel, esetleg volt-e szövődmény?

Válasz: Eddig 5 esetben történt, teljesen problémamentesen zajlottak. Mindegyiknél tapasztaltunk eltéréseket, de az immunosuppresszív kezelés módosításával még javíthatók ezek az eltérések.

3. Hogyan segíthetjük a kamaszokat, hogy az online oktatás miatti bezártsággal járó nehézségeket feloldjuk?

Válasz: Ebben az életkorban a fiatalok egyre inkább a kortársak felé fordulnak, mely az identitáskeresésüket is segíti. Elindul a családról való leválás folyamata, mely így a járványügyi helyzetben nehezítetté válik. Pont ezt a folyamatot segítve a megfelelő óvintézkedések megtartása mellett jó lenne, ha valamely módon a kortársakkal való személyes érintkezés meg tudna valósulni. Célszerű lehet akár a legjobb baráttal ezt a személyes kapcsolatot kialakítani. Ezen felül a Gyerekklinikán tervezünk online kamaszklubot

indítani Cserép Melinda kolléganőmmel, melynek pontos részleteiről a szülőket később tájékoztatjuk.

4. Néhány éve elhangzott, hogy hazánkban is elkezdik a májtranszplantáltak immunszuppressziós gyógyszeres kezelésének elhagyására vonatkozó kutatásokat. Hol tart ez a kutatás?

Válasz: Külföldön volt csak ilyen kutatás, de ott sem terjedt el a klinikai gyakorlatban.

5. Ha egy bárányhimlőn átesett transzplantált fiatal családtagja övsömörös lett, mit kell tenni, egyáltalán megfertőződhet-e?

Válasz: Ha a transzplantált volt bárányhimlős, akkor mások övsömörétől nem fertőződik, főleg, ha nem fogdossa a hólyagokat! Ha a transzplantált nem volt bárányhimlős, akkor a családtagjától távol tartandó, amíg az övsömörös – hólyagos stádium! (családtagot kezelni érdemes) és a transzplantátnál lehet alkalmazni a gyógyszeres profilaxist. Ha szoros kontaktok: - tapasztalati evidenciával acyclovir indulhat 7 nappal az expositio után 5x800mg (gyerek 10mg/kg max. 4X800 mg) dózisban, 7 napig.

6. Néhány éve elhangzott, hogy elindult egy projekt, melynek lényege, hogy szív-érrendszeri vizsgálatot végeznek a vesebeteg és vesetranszplantált gyerekek körében, mert a krónikus vesebetegség veszélyeztetett érrendszeri szövődmények kialakulásában. Mi lett ennek a kutatásnak az eredménye?

Válasz: A kutatás eredménye alátámasztotta, hogy a vesetranszplantáltak valóban veszélyeztetettebbek, ezért nagyon FONTOS a rendszeres sport, az elhízás elkerülése, valamint a normál vérnyomás megtartása.

A májtranszplantáltak körében is végeztek erre vonatkozó vizsgálatokat, de náluk nem tapasztaltak szignifikáns eltérést.

7. Nem hallunk arról, hogy influenzajárvány lenne. Mi lehet az oka, hiszen minden évben szokott lenni?

Válasz: A COVID miatt betartjuk a járványügyi intézkedéseket és sokan oltva is vannak.

8. Azt hallottuk, hogy az Országos Szervkoordinációs Iroda néhány éve elindított egy donorkövető programot, melynek a lényege az élődonorok egészségi állapotának nyomon követése lenne. Megvalósult-e ez valamennyire?

Válasz: Ez egy félreértésen alapuló hiedelem, miszerint az OVSZ donorkövető programot indítana. Ők csak a donációs regisztert vezetik. Az utánkövetés, gondozás a transzplantáló klinikák feladata. (...és a saját felelősségünk, hogy foglalkozunk az egészségünkkel-szerk.)

9. Egy ilyen új oltóanyagnál honnan tudjuk meg, hogy a transzplantált gyerekek számára melyik a legideálisabb COVID19 védőoltás? Önkéntes transzplantált gyerekek jelentkezése utáni kutatásból, vagy van már erről külföldi tapasztalat?

Válasz: Tavasszal indul a gyerekvizsgálat a Pfizer vakcinával. Nem a transzplantált gyerek lesz most az első, akit oltunk. A családtagok oltása biztosítja a fészket.

10. A gyerekek kontrollvizsgálata alkalmával végzett vérvételkor nem lenne megoldható az, hogy megnézzék, képződött-e antitest a szervezetükben, így megtudva, hogy milyen arányban estek át akár tünetmentesen is a korona vírusra?

Válasz: A szakma nem támogatja.

11. „Előfordulnak olyan esetek, amikor a koronavírus-fertőzésen tünetmentesen átesett gyerekek hetekkel később súlyos szövődményekkel, sokszervi gyulladással kerülnek kórházba. A koronavírus-fertőzés e később jelentkező szövődménye a második hullám tetőzését követően jelent meg Magyarországon.” - Ezek szerint a mutálódott vírus veszélyesebb a gyerekekre, van-e arról tudomás, hogy a hazai transzplantált gyermeknél jelentkezett ez a több szervi gyulladás, PIMS?

Válasz: Összesen kb. 100 gyereknél merült fel ez a probléma hazánkban, de szervátültetett gyereknél eddig nem fordult elő.

12. A Bamlanivimab koronavírus elleni gyógyszer transzplantált gyerekeknél is alkalmazható?

Válasz: Nem volt még példa rá, elvben alkalmazható, de biztosan engedélyhez kötött.

13. Mennyi valóságtartalma van annak, hogy a Covid19 elleni védőoltás több esetben is meddőséget okozhat?

Válasz: fake news (ahogy a HPV is az volt)

14. Egyes országokban kötelezővé tették az FFP2 maszk használatát, ezek szerint az a típusú maszk ennyivel jobban véd a most is használatos textil maszkkal szemben?

Válasz: A sebészi maszk is jól véd, ha mindenki jól használja. Inkább a távolságtartást nem tartják be sokan. Egyébként a legkevésbé a textilmaszk véd, ennél jobb a sebészi maszk, a legjobb persze az FFP2.

Alapítványunk sok sebészi maszkot kapott, lehet igényelni, ha valakinek szüksége van rá!!!

15. Amikor a transzplantált gyerekeket oltják, nem lenne megoldható, hogy a közeli családtagokat is akkor oltás be? Vagy ki kell várni a közeli családtagoknak az életkorhoz, és egészségügyi állapothoz köthető beosztást?

Válasz: Nem oltunk egyelőre 16 év alatti transzplantált gyereket, a családtag meg regisztráljon és életkor szerint lesz oltva. Nem lehet eltérni az oltási tervtől.

A fészekoltás kérdése az államtitkár asztalán van!

16. Az oltásokat Kulcsár doktornő fogja végezni?

Válasz: Nem

17. Ajánlott-e gyorstesztet végezni a transzplantált gyereken a koronavírus elleni oltás előtt, hogy abban az esetben, ha esetleg pozitív, de nem produkál tüneteket, nehogy túltengés legyen a szervezetében a COVID19 oltással?

Válasz: Okafogyott kérdés, egyelőre nincs oltás a gyerekeknek. PCR igazolt COVID fertőzés után 3 hónapig nem érdemes oltani, mert nem történik semmi az immunrendszerben az oltás után, a visszafertőződés pedig 3 hónapon belül nem történik meg. Nincs olyan, hogy túlteng a COVID a szervezetben.

18. A koronavírus elleni oltás után végeznek-e a szervátültetett gyerekeken tesztet, hogy biztosan beindult-e az immunválasz a COVID19 ellen?

Válasz: NEM

19. Azt olvastam, nem ajánlott a transzplantáció után a szobában és a konyhában cserepes növény tartása. Ez a tilalom akkor is él, ha nem elérhető magasságban van egy növény?

Válasz: Nincs ilyen tilalom, csak az, hogy egy éven belül nem ajánlatos földet bevinni a szervezetbe (pl. gyerek beletúr a földbe, és lenyalja) Háziállatot sem ajánlott a transzplantációtól számított egy éven belül tartani a lakásban.

20. Van-e elérhető és megosztható betegtájékoztató a koronavírus elleni vakcinákról? Mindenhol keresem az interneten, de még nem találtam.

Válasz: az interneten számtalan jó, szakmai és kevésbé szakmai, de korrekt leírás található a vakcinákról Pl. https://www.webbeteg.hu/cikkek/fertozo_betegseg/26176/mit-tudunk-most-a-covid-19-elleni-vakcinakrol

21. Most, a koronavírus-járvány okozta helyzetben a 10 éves vese-kontrollból mi valósulhat meg?

Válasz: Működik minden teljes mértékben. A Ronald-ház is kinyitott, van elég hely.

Lejegyezte: Fellner Márta